

Vragen Commissie Ruimte 16 januari 2026

Vragen Trees Janssens (PvdD), over Brief Rekenkamer Zeeland van 6 januari 2026 over Bestuurlijke nota onderzoek Provinciale Watertaken - 809694, agendapunt 5

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
1. Het behalen van de KRW doelen in 2027 vergt aanvullende maatregelen en versterkte inzet die hoofdzakelijk buiten de invloedssfeer van GS ligt (deelconclusie 9B). GS attendeert het waterschap er wel op, maar daar blijft het bij. Heeft GS geen doorzettingsvermogen vanuit haar rol als toezichthouder?	Wetgeving bepaalt dat GS in het kader van interbestuurlijk toezicht drie formele instrumenten hebben om te escaleren wanneer de taakuitvoering door het waterschap niet conform wet- regelgeving wordt uitgevoerd: • GS kunnen in de plaats treden als sprake is van taakverwaarlozing (bijv. zwaar onvoldoende beheer en onderhoud), dat wil zeggen dat na een te stellen termijn de Provincie de betreffende taakcomponent uitvoert voor rekening van het waterschap; • GS kunnen besluiten van het waterschapsbestuur schorsen en vernietigen (wegens strijd met het recht of het algemeen belang). • GS kunnen een formele instructie geven over de uitoefening van een taak of bevoegdheid van het waterschap (in het belang van een samenhangend en doelmatig waterbeheer). Het inzetten van deze instrumenten geldt als uiterst middel, met een zware motiveringseis en na bestuurlijk overleg met het waterschap. GS zijn door de wetgever aangewezen feiten te wegen en te toetsen of er wordt voldaan aan de zware motiveringseis vanuit de Wet en te wegen om stappen richting escalatie te zetten (de zogeheten escalatieladder). Het onderzoek naar Provinciale Watertaken is een verkennend onderzoek geweest. De rekenkamer heeft in beeld gebracht welke bepalingen in de Omgevingsverordening Zeeland zijn gesteld ter ondersteuning van het toezichtsproces, welke taken daaruit volgen en bepaalt of daaraan uitvoering wordt gegeven. Verder is de interne beheersing betrokken bij het onderzoek. Hierop is de conclusie gebaseerd dat GS de kaders volgen die zijn gesteld aan het toezicht op Waterschap Scheldestromen en dat het scheiden van toezicht en uitvoering een aandachtspunt is. Specifiek verdiepend onderzoek naar het wel/niet toepassen van de formele instrumenten op het gebied van de KRW doelen, lag buiten de scope van het rekenkameronderzoek naar Provinciale Watertaken.
2. Heeft de Provincie ook niet een eigen verantwoordelijkheid om zich in te zetten voor het behalen van de KRW doelen door via de Omgevingsverordening nadere regels te stellen ter	De Provincie heeft vanuit de Omgevingswet de taak om een veilige en gezonde fysieke leefomgeving ren een goede omgevingskwaliteit in stand te houden. Het stellen van nadere eisen via de Omgevingsverordening

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
bevordering van schoon water, bijvoorbeeld door het stellen van grenzen aan gebruik van bestrijdingsmiddelen, mest en kunstmest?	vanuit deze verantwoordelijkheid, daarbij ook de verantwoordelijkheid van andere waterbeheerders in acht nemend, beschouwt de rekenkamer als een politiek-/ bestuurlijke afweging. De nota van de rekenkamer onderstreept het belang van periodiek debat in Provinciale Staten over belangrijke aan watergerelateerde taken, waar het behalen van KRW doelen er één van is. Daarom beveelt de rekenkamer PS aan (via aanbeveling 1) GS opdracht te geven periodiek waar dat aan de orde is beleidsactualisatie van watertaken te betrekken bij de jaarlijkse actualisatie van de Omgevingsvisie (en Omgevingsverordening als onderdeel daarvan).
3. Dat PS in principe viermaal per jaar een voortgangsrapportage PFAS zou krijgen (pag. 17) is achterhaald. Later is (in de commissie) sprake geweest van twee keer per jaar. De volgende voortgangsrapportages zijn verschenen (zoals vermeld op de website zeeland.nl/milieu/pfas): juni 2022, november 2022, juli 2023, maart 2024, november 2024, december 2025. De deelconclusie (9C) is dat de inzet op PFAS voldoende is, maar hoort daar ook niet bij voldoende rapportage van GS aan PS (twee keer per jaar)?	Er is altijd sprake van een zekere mate van vertraging tussen de actualiteit en de rapportage van de rekenkamer. Of afspraken over de voortgangsrapportage PFAS conform afspraken over in 2025 is nagekomen lag buiten de onderzoeksperiode van het rekenkameronderzoek. De rekenkamer heeft tot mei 2025 gegevens verzameld voor het onderzoek naar watertaken. Vervolgens is het schrijfproces gestart en de fase van ambtelijk en bestuurlijk wederhoor doorlopen.
4. Er moet een structurele daling komen van ZZS, maar de Omgevingsdienst wordt vooral ingezet voor toezicht en handhaving (pag. 15). Waarom wordt niet ingezet op strengere regels bij vergunningverlening en waaruit bestaat de onduidelijkheid over de eisen die in vergunningen moeten (of mogen?) worden opgenomen? M.a.w. kan de Provincie zelf geen eisen stellen, bijvoorbeeld via de omgevingsverordening?	De nota van bevindingen gaat nader in op dit aspect op pagina 34. Een knelpunt voor vergunningverlening op het gebied van ZZS wordt gevormd door het wettelijk juridische kader. Daar gaat de Provincie niet zelf over, maar dat is een verantwoordelijkheid van de minister van I&W. Om actie te kunnen ondernemen op ZZS en pZZS zoals PFAS, is een bruikbaar handelingskader nodig voor de omgevingsdiensten. Wat er al wel is, is een onderzoeksverplichting en bij een aantal bedrijven lopen pilots om stoffen te verwijderen uit het afvalwater, maar het is nog onduidelijk welke voorschriften precies in de vergunningen moeten worden opgenomen. Hierdoor kan ook het toezicht nog niet zo effectief opereren als de regionale partijen willen. Een verduidelijking van het wettelijk juridisch kader (op nationaal niveau) is een taak van het ministerie van I&W. De Provincie kaart dit knelpunt aan bij de minister. Het heeft er echter nog niet toe geleid dat het juridische kader al is aangepast. Wegens het verkennende karakter van het rekenkameronderzoek is er geen nader onderzoek geweest naar waaruit onduidelijkheden precies bestaan en of regulering anderszins zoals via de Omgevingsverordening mogelijk is.
5. Toenemende grondwateronttrekkingen: De provincie heeft vergunningstaken voor grondwateronttrekkingen overgedragen aan de Omgevingsdienst, maar is het niet de Provincie die bepaalt voor welke grondwateronttrekkingen een vergunning nodig is en wat	De VTH taken zijn uitvoerend en daarom overgedragen aan RUD Zeeland. Het beleid wordt inderdaad door de Provincie bepaald en dat

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
de toegestane hoeveelheden zijn? M.a.w. Kan de Provincie de eisen aanscherpen en zo ja, hoe?	gebeurt via Omgevingsvisie en -Verordening. Eventuele aanscherping dient plaats te vinden via dat kader.
6. Aanbeveling 5 houdt in dat er ook zoet water moet zijn voor industrie, natuur en inwoners. Kunt u aangeven wat het belang is van zoet water voor natuur en over welke natuur hebben we het dan (N-2000, NNZ of alle in Zeeland voorkomende flora&fauna)?	In het Zeeuws Deltaplan Zoet Water (te benaderen via zeeland.nl/water/zeeuws-deltaplan-zoet-water) is het belang van een sterk ecosysteem als 'basis op orde' omschreven en is aangegeven wat het principe in het huidige beleidskader betekent. Het lag buiten de scope van het rekenkameronderzoek naar Provinciale Watertaken om nader te specificeren wat het belang van zoet water voor natuur is en te duiden naar type natuur (N-2000, NNZ of alle in Zeeland voorkomende flora&fauna).